

[Aase Olesen]

gruppe til at følge sagen. Men samtidig kan vi i pressen læse om Dankortet og den debat, det har rejst i forbrugerkredse og blandt ansatte i pengeinstitutterne, og af denne debat fremgår, at der må ligge betydelig mere konkrete planer på bordet end det, folketingets udvalg hidtil har fået oplyst. Vi mener i øvrigt, at folketinget alt for ofte i bedste fald må registrere en acceptabel udvikling. Ofte kommer vi for sent til at konstatere en udvikling, og i værste fald må vi rykke ud med lappeløsninger og indgreb, der ud fra enhver synsvinkel bedre kunne være foretaget, hvis vi her i folketinget i tide havde vidst, hvad der var på vej.

Derfor har vi rejst denne forespørgsel og håber med den at få et samlet overblik over, hvad det er, der venter os, hvis der indføres et generelt købekort i Danmark.

Besvarelse

Industriministeren (Erling Jensen):

De almindeligt benyttede betalingsmidler i dagliglivets køb og salg: kontanter, checks og overførsel ved postgiro, er inden for de sidste 10-15 år i stadig stigende omfang blevet suppleret med forskellige former for betalingskort, alt efter deres indretning og funktionsmåde kaldet kontokort, kreditkort, købekort o. lign.

Det gennemgående træk ved denne betalingsform er, at køberen er forsynet med et særligt kort, der ved præsentation i købsøjeblikket træder i stedet for de sædvanlige betalingsmidler. Kortsystemet vil være baseret på et bagvedliggende bogholderisystem, som drager omsorg for, at endelig afregning finder sted mellem køber og sælger. I nogle af disse systemer vil være indbygget et element af kreditgivning mellem køber og sælger og/eller kreditkortudsteder.

Disse kortsystemer dukkede op allerede i 1950'erne, de første år overvejende som internationalt baserede kortsystemer, væsentligst beregnet for forretningsfolk og turister til lettelse af deres kontantomsætning, men kortsystemerne har senere fundet videre udbredelse i den almindelige omsætning. Hyppigt kendte former for sådanne kortsystemer er knyttet til grupper af forretningsdrivende, enten tilhørende en bestemt branche eller knyttet til et geografisk område og som kort

udstedt af større forretninger som stormagasin, forretningskæder o. lign. Karakteristisk for disse kort er, at de kun kan benyttes i et lukket system af forretninger. Sådanne kortsystemer har i de industrialiserede lande, særlig i USA, men også i flere vesteuropæiske lande, fået en meget betydelig udbredelse, hvilket dog også gælder for Danmarks vedkommende.

Bankernes og sparekassernes planer om etablering af et betalingskortsystem har som bekendt givet anledning til megen debat. Der er her tale om et kortsystem fælles for samtlige danske pengeinstitutter, baseret på et købekort, som via EDB-teknik gør det muligt at gennemføre betaling for varekøb gennem træk direkte på en kortindehavers konto i dennes pengeinstitut og godskrivning af sælgers konto i dennes pengeinstitut. Dankortet vil således alene få funktion som et betalingsmiddel, der fungerer ved kontooverførsler via EDB, uden at der til systemet som sådant er knyttet nogen kredit. Tilvejebringelsen af de konti, på hvilke der debiteres respektive krediteres i et pengeinstitut vil alene være et forhold mellem vedkommende pengeinstitut og dets kunde. Det er således pengeinstitutternes hensigt med Dankortet at tilbyde et supplerende betalingsmiddel. I princippet vil enhver forbruger og forretningsdrivende få mulighed for at tilslutte sig systemet.

Det er pengeinstitutternes hensigt at etablere en mulighed for en forøget rationalisering af betalingsformidlingen med en deraf følgende reduktion af den checkmængde, der i dag cirkulerer, idet hele betalingstransaktionens datagrundlag skabes i betalingsøjeblikket ude i den enkelte forretning, hvorefter kontering og clearing kan ske i en fuldt automatiseret proces.

Pengeinstitutternes forberedelse til Dankortet er jo endnu ikke tilendebragt. Om de problemer, kortet rejser, føres der forhandlinger til flere sider. Det offentlige opgave må for mig at se være at påse, at udviklingen ledes ind i acceptable baner.

Ved de nærmere overvejelser kan man ikke se bort fra, at der til kortsystemerne som sådanne og måske ikke mindst til større, centraliserede systemer knytter sig en række problemer af samfundsmæssig betydning. Jeg skal her bl. a. pege på følgende: